

Günümüz Latin Amerika'sında İslamiyet

Halid Selman, *Eskiyeni*, "Güney Amerika Ülkelerinde İslam ve Müslümanlar I",

Sayı: 10 ISBN 2880000088790

Şeyda Naciye Ötegen Cuma¹

Anadolu İlahiyat Akademisi'nin yılda iki sayı olarak çıkardığı akademik dergi olan *Eskiyeni*; sosyal bilimler alanında yazılmış çalışmaları yayımlamaktadır.² Dergide felsefe, hukuk, sosyoloji ve psikoloji gibi sosyal bilimler alanında yazılar bulunmaktadır. 2006 yılında yayıma başlayan derginin 2008 yılı onuncu sayısında Halid Selman'ın "Güney Amerika Ülkelerinde İslam ve Müslümanlar I" makalesi yer almaktadır. İki ayrı makaleden oluşan yazının

birincisinde; Arjantin, Bolivya, Brezilya, Ekvator ve Guyana ülkeleri incelenmiştir. Çalışmada ülkeler hakkında genel, kısa bilgi verilmesinin ardından konu edilen ülkede Müslümanların ve diğer din mensuplarının oranı, İslami kuruluşlar, Müslümanların günümüzdeki durumu ve sahibi Müslüman olan bazı işletmeler açıklanmıştır. Güney Amerika kıtasında Arjantin, Bolivya, Brezilya, Ekvator, Guyana, Kolombiya, Paraguay, Peru, Surinam, Şili, Uruguay ve Venezuela ülkeleri bulunmaktadır. Latin Amerika'da toplam dört buçuk milyon Müslüman yaşamaktadır. Halid Selman kıtaya gelen ilk Müslümanların Afrikalı esirler olduğunu yazmaktadır. Sonrasında Endülüs'ün yıkılışıyla oradan kaçan Müslümanlar Güney Amerika'ya yerleşmiş hatta bölge mimarisinde etkili olmuşlardır.³ Bölgede Müslüman nüfusu sıralamasında Brezilya'dan sonra ikinci olan Arjantin'de Suriye ve Lübnanlı göçmenler bu nüfusun çoğunluğunu oluşturmaktadır. Ülkede ilk cami yirminci yüzyılın sonlarında inşa edilmiştir ve günümüzde çok sayıda İslami kuruluş bulunmaktadır.

¹ Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, Kur'an-ı Kerim Okuma ve Kıraat Bölümü, naciye3334@gmail.com

(Bu yazı Young Academia, Server Genç Hanımlar Derneği ve İdeal Bilge Gençlik Spor ve İzcilik Kulübü Derneği iş birliğinde Dr. Kemal Yavuz Ataman yönetiminde "Küresel Düşünme Yazarlık Atölyesi" kapsamında üretilmiştir.)

² <https://www.facebook.com/pages/category/Magazine/Eskiyeni-Anadolu-%C4%B0lahiyat-Akademisi-Ara%C5%9Ft%C4%B1rma-Dergisi-406809416420277/> Er: 26.01.2022.

³ Selahattin Karabostan, "Latin Amerika'da Bulunan Önemli Camiler", *Türkiye Diyanet Vakfı Güney Amerika Raporu*, Ağustos 2016, s. 37.

Nüfusunun yüzde doksan beşi Katolik olan Bolivya'da makale yazarının elde ettiği resmi verilere göre bin civarında Müslüman bulunmaktadır. Ancak bölgede yaşayan Müslümanlar sayılarının daha fazla olduğunu söylemektedir. İlk İslam merkezi 1986 yılında açılmıştır.⁴

Latin Amerika ülkelerinde tek Portekizce konuşan ülke Brezilya'da 700 bin ile 3 milyon arasında Müslüman nüfus bulunmaktadır. Bölgeye gelen ilk Müslümanlar köle ticaretiyle göç ettirilen Afrikalılardır. 1550 yılında başlayan Müslüman göçü yıllarca sürmüştür. Köle ticareti ile satılan Müslümanlar 1835 yılında gösteriler düzenlemişlerdir. Ayaklanmalar sırasında binlerce Müslüman öldürülmüş, idam edilmiş ve hapsedilmiştir. Katolikleşmeleri için zorlanan Müslümanlar ilk camiye 19. yüzyılın ortalarında sahip olmuşlardır. Zamanla cami ve İslami kuruluşların sayıları ile Müslümanların da nüfusu artmıştır.⁵

19. yüzyılın başında İspanya'ya karşı ilk ayaklanan ülke olan Ekvator, bağımsızlığını ilan etmiştir. Ülkede bin dolaylarında Müslüman bulunmaktadır. Birinci ve İkinci Dünya Savaşı sırasında Suriye, Filistin ve Mısır'dan gelen ilk Müslümanlar ticaretle uğraşmışlar ve zaman içerisinde Müslüman kimliklerini kaybetmişlerdir. 20. yüzyılın sonlarına doğru açılan İslami kuruluşlarla beraber bölgede yerli Müslümanların nüfusu toplam Müslüman nüfusunun yarısını geçmiştir. Her yıl Müslümanları hacca göndermesinin yanında birçok İslami etkinlik yapılmaktadır.⁶

Fransız hükümeti tarafından oluşturulan bir konseyin yönettiği Fransız Guyanası'nda bin civarında Müslüman bulunmaktadır. Bölgede iki İslami kuruluş vardır. Nüfusu 700 bin küsur olan Guyana'nın ise yüzde onu Müslümandır. Guyana'da Ramazan ve Kurban bayramları resmî tatil ilan edilmiştir. Çok sayıda İslami etkinlik gerçekleşmektedir.⁷ Makaleyi burada sonlandıran Selman, diğer Latin Amerika ülkelerini ikinci sayıda ele almıştır. Çalışmalarının ikisinde de ülkeler hakkında detaylı bilgi vermemekle beraber okuyucuya ülkenin genel durumunu ve İslam'ın ne derece var olduğunu aktarmaktadır.

⁴ Halid Selman, *Eskiyeni*, "Güney Amerika Ülkelerinde İslam ve Müslümanlar I, S. 10, s. 97.

⁵ Selman, *a.g.m.*, s. 98.

⁶ Selman, *a.g.m.*, s. 105-106.

⁷ Selman, *a.g.m.*, s. 106-108.